

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Gž 7/2024-2

REPUBLIKA HRVATSKA
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Ivana Vučemila predsjednika vijeća, Marine Paulić članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice i Dragana Katića člana vijeća, u pravnoj stvari prvotuzitelja „Vigilare“, Udruga za promicanje sudjelovanja građana u civilnim i političkim sektorima društva i očuvanje dostojanstva i prava pojedinaca, obitelji i vrijednosti života, OIB: 10032997386, Zagreb, Ulica Janka Grahora 4 i drugotuzitelja Udruge U ime obitelji, Zagreb, Vankina ulica 2, OIB: 27741674988, koje zastupaju punomoćnici Ninoslav Jagar i Krešimir Grebenar, odvjetnici u Odvjetničkom društvu Jagar, Grebenar u Zagrebu, protiv tuženika Grada Zagreba, Zagreb, Trg Stjepana Radića 1, OIB: 61817894937, radi utvrđenja i zabrane diskriminacije, odlučujući o žalbi tužitelja protiv presude Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj P-10/2022-17 od 29. siječnja 2024., u sjednici održanoj 19. ožujka 2024.,

r i j e š i o j e :

I. Ukida se presuda Županijskog suda u Zagrebu poslovni broj P-10/2022-17 od 29. siječnja 2024. te se predmet vraća tom sudu na ponovno suđenje.

II. Odlučivanje o troškovima žalbe ostavlja se za konačnu odluku.

Obrazloženje

1. Prvostupanjskom presudom odbijen je tužbeni zahtjev koji glasi:

„I. Utvrđuje se da je tuženik Grad Zagreb iz Zagreba, Trg Stjepana Radića 1, OIB: 61817894937 onemogućavanjem, odnosno uskratkom suglasnosti, da se na javnim površinama Grada Zagreba istaknu prigodne zastave povodom javne manifestacije „Hod za život“ koja se održala dana 14.05.2022. godine diskriminirao tužitelja „Vigilare“, Udruga za promicanje sudjelovanja građana u civilnim i političkim sektorima društva i očuvanje dostojanstva i prava pojedinca, obitelji i vrijednosti života sa sjedištem u Zagrebu, Janka Grahora 4, OIB: 10032997386 i tužitelja Udruge U ime obitelji sa sjedištem u Zagrebu, Vankina ulica 2, OIB: 27741674988, kao i sve građane koje podržavaju manifestaciju „Hod za život“ i dijele uvjerenja koja se navedenom manifestacijom promiču.

II. Zabranjuje se tuženiku Grad Zagreb iz Zagreba, Trg Stjepana Radića 1, OIB: 61817894937 da ubuduće poduzima radnje iz točke 1. izreke ili slične radnje, kojima se diskriminira tužitelja „Vigilare“, Udruga za promicanje sudjelovanja građana u civilnim i političkim sektorima društva i očuvanje dostojanstva i prava pojedinca, obitelji i vrijednosti života sa sjedištem u Zagrebu, Janka Grahora 4, OIB: 10032997386 i tužitelja Udrugu U ime obitelji sa sjedištem u Zagrebu, Vankina ulica 2, OIB: 27741674988, kao i sve građane koje podržavaju manifestaciju „Hod za život“ i dijele uvjerenja koja se navedenim manifestacijama promiču.

III. Ova presuda objavit će se u dnevnim novinama Jutarnji list i Večernji list u roku od 8 dana, sve na trošak tuženika.

IV. Nalaže se tuženiku Grad Zagreb naknaditi tužitelju „Vigilare“, Udruga za promicanje sudjelovanja građana u civilnim i političkim sektorima društva i očuvanje dostojanstva i prava pojedinca, obitelji i vrijednosti života i tužitelju Udruga U ime obitelji parnične troškove zajedno sa zateznim kamatama tekućim od presuđenja pa do isplate, po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, sve u roku 15 dana.“.

2. Protiv navedene presude žalbu su podnijeli tužitelji zbog bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava te povrede temeljnih ljudskih prava zajamčenih Ustavom Republike Hrvatske i Europskom konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, s prijedlogom da se pobijana presuda preinači ili podredno ukine te vrati na ponovni postupak. Potražuju trošak žalbe.

3. Odgovor na žalbu nije podnesen.

4. Žalba je osnovana.

5. Prema odredbi čl. 365. st. 2. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 123/08, 57/11, 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 28/13, 89/14, 70/19 i 80/22 - dalje: ZPP) drugostupanjski sud ispituje prvostupanjsku presudu u granicama razloga određenih u žalbi pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. toč. 2., 4., 8., 9., 13. i 14. ZPP i na pravilnu primjenu materijalnog prava, osim u odluci o troškovima postupka.

6. Predmet postupka je zahtjev prvo i drugo tužitelja za pružanjem zaštite od diskriminacije na temelju Zakon o suzbijanju diskriminacije ("Narodne novine" broj 85/08, 112/12 - dalje: ZSD) obzirom da isti tvrde da ih je tuženik diskriminirao temeljem uvjerenja (koje je javno objavio 12. svibnja 2022. na svom FB profilu - da se ne slaže sa ciljevima Hoda za život), naknadnom uskratom suglasnosti već ranije odobrenog postavljanja zastava u svezi manifestacije „Hod za život“ za 2022. godinu, dok je u istom razdoblju u istoj situaciji dao naknadnu suglasnost za postavljanje zastava udruzi Zagreb pride povodom njihove manifestacije "Povorke ponosa".

7. U postupku pred nižestupanjskim sudom je u bitnom utvrđeno:

- da se 14. svibnja 2022. održala javna manifestacija „Hod za život“ čiji su sukoordinatori prvotužitelj i drugotužitelj,
- da se ista Manifestacija održava počev od 2016. godine (izuzev 2020. godine), te su dosadašnjih godina u gradu Zagrebu, na javnim površinama bile izvještene prigodne zastave povodom te Manifestacije,
- da je prvotužitelj zatražio od Grada Zagreba i to nadležnog Gradskog ureda za obnovu, izgradnju, prostorno uređene, graditeljstvo, komunalne poslove i promet odobrenje za postavljanje zastava povodom Hoda za život te je nadležni Gradski ured Grada Zagreba donio 14. travnja 2022. Mišljenje kojim je navedeno da je povodom manifestacije „Hod za život“ koja će se održati 14. svibnja 2022. te Tjedna za život koji traje od 15. svibnja do 21. svibnja 2022. moguće istaknuti zastave na zatraženim lokacijama,
- da je 9. svibnja 2022. gradonačelnik grada Zagreba Tomislav Tomašević donio Uputu, a u odnosu na Gradski ured za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo i komunalne poslove i promet u kojoj je naveo da je za izdavanje pozitivnog mišljenja nadležnog Gradskog upravnog tijela za isticanje prigodnih zastava na svim lokacijama gradskih jarbola kojim upravlja Gradsko stambeno-komunalno gospodarstvo d.o.o. (dalje: GSKG) potrebno prethodno ishoditi suglasnost gradonačelnika grada Zagreba počev od 9. svibnja 2022., a za do sada izdana pozitivna mišljenja koja tek trebaju biti konzumirana, nadležno Gradsko upravno tijelo je dužno naknadno ishoditi suglasnost gradonačelnika te bez suglasnosti gradonačelnika nije dopušteno isticati zastave,
- da je 11. svibnja 2022. gradonačelnik grada Zagreba uskratio Suglasnost nastavno uputi od 9. svibnja 2022. u predmetu isticanja zastava Udruge „Vigilare“ povodom manifestacije „Hod za život“ (naknadna Suglasnost),
- da je Gradski ured za obnovu, izgradnju, prostorno uređenje, graditeljstvo, komunalne poslove i promet 4. travnja 2022. donio Mišljenje da je povodom održavanja 21. prosvjedne „Povorke ponosa Zagreb pride 2022.“ moguće istaknuti zastave „duginih boja“ na zatraženim lokacijama,
- da je 12. svibnja 2022. gradonačelnik Tomislav Tomašević dao Suglasnost u svezi Mišljenja nadležnog Gradskog ureda u predmetu isticanja zastava udruge „Zagrebpride“ a povodom manifestacije „Mjesec ponosa i prosvjedne povorke ponosa“ (naknadna Suglasnost),
 - da je 22. travnja 2022. gradonačelnik grada Zagreba donio Zaključak kojim se Udruzi „U ime obitelji“ i Udruzi „Vigilare“ dodjeljuje na neposredno korištenje bez obveze plaćanja naknade površina javne namjene za postavljanje tri štanda, svaki površine 2m² na dan 14. svibnja 2022. te će se dodijeljena lokacija koristiti u svrhu održavanja manifestacije „Hod za život“.

8. Prvostupanjski sud nakon provedenog dokaznog postupka, a odgovarajući na sporno pravno pitanje je li tuženik diskriminirao prvo i drugotužitelja na način kako to tužitelji tvrde sve u smislu odredbi ZSD-a ocjenjuje da je tuženik u konkretnom slučaju sukladno odredbi čl. 20. st. 1. ZSD dokazao da nije bilo diskriminacije na temelju različitih uvjerenja, pa stoga odbija tužbeni zahtjev kao neosnovan.

9. Iz obrazloženja pobijane odluke proizlazi da prvostupanjski sud svoju ocjenu o neosnovanosti tužbenog zahtjeva temelji na činjenici da je odluka gradonačelnika Tomislava Tomaševića o uskrati Suglasnosti na već dano Odobrenje za postavljanje prigodnih zastava za manifestaciju „Hod za život“ za 2022. godinu sukladna zakonskim i podzakonskim propisima te da je Grad Zagreb tužiteljima odobrio postavljanje štandova na javnim površinama u svezi manifestacije „Hod za život“ 2022. godine, pa im je time omogućio korištenje gradske infrastrukture, kao i da se Uputa gradonačelnika od 9. svibnja 2022. ne odnosi samo za konkretan slučaj već za sve slučajeve korištenja jarbola.

10. Međutim, po ocjeni ovoga suda, osnovano tužitelji u žalbi ističu da je pobijana presuda opterećena bitnom povredom odredbe čl. 354. st. 2. toč. 11. ZPP jer nema razloga o odlučnim činjenicama te je stoga nerazumljiva.

10.1. Naime tužitelji svoj tužbeni zahtjev temelje na tvrdnji da ih je tuženik onemogućavanjem, odnosno uskratkom suglasnosti da se na javnim površinama Grada Zagreba istaknu prigodne zastave povodom javne manifestacije „Hod za život“ 2022. godine, dok je u isto vrijeme udruzi Zagreb pride dao predmetnu suglasnost za isticanje zastava povodom njihove manifestacije "Povorka ponosa", diskriminirao, dok sud svoju ocjenu neosnovanosti tog zahtjeva obrazlaže činjenicom da se Uputa gradonačelnika temelji na zakonskim i podzakonskim propisima te se ne odnosi samo na konkretan slučaj te da je tužiteljima odobreno postavljanje štandova na javnoj površini čime im je omogućeno korištenje gradske infrastrukture.

10.2. Polazeći od činjenica na kojima tužitelji temelje tužbeni zahtjev, takvo je obrazloženje nejasno i nedorečeno jer činjenice koje prvostupanjski sud u obrazloženju navodi kao odlučne za svoju ocjenu osnovanosti tužbenog zahtjeva nisu jasne pretpostavke da nije bilo izravne ili neizravne diskriminacije na način kako to tužitelji u tužbenom zahtjevu tvrde.

11. Slijedom navedenog valjalo je na temelju odredbe čl. 369. st. 1. ZPP riješiti kao u izreci pod točkom I.

11. Odluka o troškovima parničnog postupka temelji se na odredbi čl. 166. st. 3. ZPP (točka II. izreke).

Zagreb, 19. ožujka 2024.

Predsjednik vijeća:
Ivan Vučemil

Broj zapisa: **9-30865-4b881**

Kontrolni broj: **07a07-8dab4-0ba51**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=Ivan Vučemil, O=VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Vrhovni sud Republike Hrvatske** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.